

LA RETALLADA EN PENSIONS

UNIÓ GENERAL DE TREBALLADORS
DE CATALUNYA
www.ugt.cat

SECRETARIA D'IGUALTAT I POLÍTIQUES SOCIALS

Agost de 2010

La retallada en pensions

El passat mes de maig el Govern de l'Estat va anunciar un seguit de mesures amb la intenció de reduir el dèficit públic, i d'aquesta manera, el 24 de maig es va publicar al BOE, el Reial Decret-Llei 8/2010, de 20 de maig, per el qual s'adopten mesures extraordinàries per a la reducció del dèficit públic. **Mesures que a cops de butxaca a les rendes de les persones treballadores i pensionistes volen retallar la despesa de l'Estat, sense que en cap moment s'hagin proposat mesures que incrementessin la capacitat recaptatòria de les Administracions Públiques.**

Una d'aquestes mesures ha estat la **congelació de les pensions per a l'exercici 2011**, exceptuant les pensions mínimes, les pensions SOVI no concurrents i les pensions no contributives. **Trencant amb el consens, credibilitat i estabilitat del Pacte de Toledo**, amb aquesta mesura el Govern espera estalviar-se uns 1.500 milions d'euros, sense plantejar-se que aquest fet pugui potenciar l'empobriment de les persones pensionistes.

Real Decreto-ley 8/2010, de 20 de mayo, por el que se adoptan medidas extraordinarias para la reducción del déficit público.

Article 4. Suspensió de la revaloració de pensions.

Un. Se suspèn per a l'exercici de 2011 l'aplicació del previst en l'apartat 1.1 de l'article 48 de la llei General de la Seguretat Social, excepte per a les pensions mínimes del Sistema de la Seguretat Social, les pensions de l'extingit SOVI no concurrents i les pensions no contributives. Igualment per a l'exercici de 2011 se suspèn l'aplicació del dispostat en l'apartat 1.2 de l'article 48 de la Llei General de la Seguretat Social, excepte per a les pensions mínimes del Sistema de la Seguretat Social, les pensions de l'extingit SOVI no concurrents i les pensions no contributives.

Dos. Se suspèn per a 2011 l'aplicació del previst en l'apartat 1 de l'article 27 del Text Refós de la Llei de Classes passives de l'Estat aprovat per Reial decret legislatiu 670/1987, de 30 d'abril, mantenint-se en relació amb les pensions mínimes de classes passives les previsions contingudes en l'apartat 2 del citat article 27.

La suspensió dels apartats 1.1 i 1.2 de l'article 48 de la Llei General de la Seguretat Social significa que, tot i que al 2010 es mantindrà el poder adquisitiu de les pensions procedint a la revisió de les pensions si la inflació real al novembre de 2010 supera la inflació prevista de

l'1%, pel 2011 les pensions no s'actualitzaran en funció de la inflació que es prevegi pel 2011 ni al novembre d'aquest mateix any se les aplicarà la revaloració en termes que estableix la llei d'actualització en funció de l'índex de preus al consum.

Art. 48 de la LGSS

1.1. Les pensions de la Seguretat Social en la seva modalitat contributiva, inclòs l'import de la pensió mínima, seran revalorades al començament de cada any, en funció del corresponent índex de preus al consum previst per a aquest any.

1.2. Si l'índex de preus al consum acumulat, corresponent al període comprès entre novembre de l'exercici anterior i novembre de l'exercici econòmic que es refereix la revaloració, fos superior a l'índex previst, i en funció del com es va calcular aquesta revaloració, es procedirà a la corresponent actualització d'acord amb el que estableixi la respectiva Llei de Pressupostos Generals de l'Estat. A tals efectes, als pensionistes les pensions dels quals haguessin estat objecte de revaloració en l'exercici anterior, se'ls abonarà la diferència en un pagament únic, abans del 1 d'abril de l'exercici posterior.

Després de l'anunci que el Govern de l'Estat va fer a principis d'any d'augmentar l'edat ordinària de jubilació als 67 anys i d'ampliar el còmput d'anys de cotització per a tenir dret a una pensió de jubilació de 15 anys a 20, aquesta mesura ha significat un cop directe a les ja escurades butxaques de les persones pensionistes, ja que les persones que els seus ingressos depenen d'una pensió contributiva veuran disminuir encara més el seu poder adquisitiu.

Qui es farà càrrec d'aquest estalvi?

Com acabem de dir, el Govern de l'Estat pretén amb aquesta mesura estalviar-se uns 1.500 Milions d'euros, dels quals **aproximadament el 20% procedirà de les pensions de les persones beneficiàries de Catalunya, uns 300 Milions d'Euros.**

Despesa en prestacions contributives.

	Milers d'euros
Any 2008	86.040.830,00
Any 2009	93.339.160,00
Any 2010	95.320.460,00
Any 2010 + revaloració pendent 1% (si al novembre l'IPC =2%)	96.273.664,60
Pressupost 2010 amb revaloració considerant tant sols les pensions afectades	75.280.005,70
Previsió pressupost 2011 pensions afectades amb un 2% revaloració	76.785.605,82
Estalvi Estat per la suspensió de la revaloració de les pensions	1.505.600,11
Estalvi Catalunya	299.759,79
Despesa PC Estat Maig 2010	94.206.437,80
Despesa PC Catalunya Maig 2010	17.361.831,80

Font: UGT de Catalunya a partir de dades de l'INSS.

Lògicament, les pensions més elevades seran les que patiran una major pèrdua econòmica anual, però aquesta congelació afectarà més al poder de compra de les pensions més baixes que, a la vegada, suposen el major nombre de pensions. **Al voltant del 50% de les persones pensionistes de Catalunya tenen pensions inferiors al Salari Mínim Interprofessional (633,30 euros/ mes al 2010 i 624 euros/mes al 2009), pensions que al 2011 veuran perdre la seva capacitat adquisitiva entre 43 i 178 euros anuals per la decisió del Govern de no fer-les augmentar el mateix que creixi la inflació o el cost de la vida.**

En realitat, les pensions any rere any acostumen a perdre capacitat adquisitiva, doncs el fet que aquestes només augmentin en funció de la inflació només assegura que es mantingui el seu poder de compra, quan els salaris i els beneficis de capital poden incrementar per sobre de la inflació.

Distribució de l'estalvi per pensions segons trams de quantia. Catalunya.				
Quanties mensuals de la pensió	Pensions afectades	Pèrdua anual de pensió real	Estalvi €	Participació en l'estalvi
< 350€	179.891	entre 43 - 100 €	14.951.297,63	5,0%
350€ - 500€	219.211	entre 100 - 143 €	24.647.764,84	8,2%
500€ - 623,99€	196.031	entre 143 - 178 €	30.957.740,94	10,3%
624€ - 800€	142.413	entre 178 - 229 €	29.219.075,74	9,7%
800,01€ - 1.000€	138.484	entre 229 - 286 €	35.454.689,45	11,8%
1.000,01€ - 1.200€	111.356	entre 286 - 343 €	34.905.283,99	11,6%
1.200,01€ - 1.400€	81.756	entre 343 - 400 €	30.304.359,60	10,1%
1.400,01€ - 1.700€	79.767	entre 400 - 486 €	35.028.118,31	11,7%
1.700,01€ - 2.000€	47.404	entre 486 - 571 €	24.909.617,88	8,3%
2.000,01€ - 2.400€	36.985	entre 571 - 686 €	23.033.713,15	7,7%
> 2400€	23.472	entre 686 - 698 €	16.348.127,66	5,5%
TOTAL	1.256.769	239 €	299.759.789,20	100,0%

Font: UGT de Catalunya a partir de dades de l'INSS

D'aquesta taula volem destacar l'esforç que faran les gairebé 200.000 persones pensionistes que tenen reconeguda una pensió d'entre 500 i 624 euros mensuals. Aquestes persones representen al voltant del 13% del total de les persones pensionistes de Catalunya i participaran, amb entre 143 i 178 euros, en el 10,3% de l'estalvi en pensions per pagar el dèficit públic.

Resumint, més d'1.250.000 pensions es veuran afectades per aquesta suspensió de revaloració que han d'aportar els diners que s'estalvien a eixugar el dèficit públic, i de mitjana cada pensió catalana perdrà 239 euros anuals que mai recuperaran si no es corregeix aquesta actuació.

Com afectarà aquest esforç a les persones pensionistes?

Davant aquesta decisió podem afirmar que **augmentarà el risc de pobresa de més de la meitat de les persones pensionistes catalanes (54%), unes 675.000, com a conseqüència de la no revaloració de les pensions.**

Aproximació al nombre de pensions vulnerables a augmentar el risc a la pobresa

Trams per quantia de pensió	Pensions segons trams de quantia	Risc pobresa segons ingressos any anterior	Pensions en risc a la pobresa depurat*
5.600€ - 8736€	626.414	97,3%	350.799
>8.736€ - 14.000€	332.166	72%	220.134
>14.000€ - 18.200€	154.089	30,7%	69.809
>18.200 - 25.200€	137.077	8,6%	34.654
Total entre 5.600€ - 25.200€	1.249.746		675.396

Font: UGT de Catalunya a partir de dades de l'IDESCAT (2008) i de l'INSS (octubre 2009) per a Catalunya.

* S'ha tingut en compte les persones pensionistes amb altres ingressos, a partir de dades de l'AEAT

Només cal que recordem algunes dades que ens facilita l'Institut d'Estadística de Catalunya sobre les situacions de risc a la pobresa a partir de l'Enquesta de Condicions de Vida (2008), en les que podrem observar que **les persones de 65 i més anys i les persones que econòmicament depenent de rendes procedents de pensions són grups amb un risc de pobresa molt elevat:**

Persones en situació de risc a la pobresa a Catalunya

1 de cada 5 persones jubilades

1 de cada 4 persones vídues

1 de cada 4 persones de més de 65 anys

2 de cada 5 persones de més de 65 anys que viuen soles

I és que a Catalunya, les llars a on la persona de referència és una persona major de 65 anys tenen uns ingressos inferiors en un 32,2% respecte als ingressos mitjans de Catalunya, situació que s'endureix si a més de l'edat afegim la perspectiva de gènere, doncs les llars on **la persona de referència és una dona major de 65 anys tenen uns ingressos inferiors en un 50% respecte als ingressos mitjans de Catalunya.** Una altra prova d'aquesta desigualtat es troba si comparem les quanties mitjanes de la pensió de jubilació que cobren homes i dones: segons dades de l'Institut Nacional de la Seguretat Social, a Catalunya a 1 de gener de 2010 **la pensió mitjana de jubilació de les dones és un 45% inferior a la pensió mitjana de jubilació dels homes.**

Com acabem de veure, el fet de ser dona augmenta les possibilitats de risc a la pobresa. Hem de dir que, a més, les diferències entre homes i dones de més de 65 anys han augmentat en el darrer any del què tenim estadístiques: si al 2007 el percentatge de dones de més de 65 anys en risc de pobresa era 3,6 punts percentuals superior al dels homes, al 2008 aquesta diferència ha augmentat fins els 5,9 punts percentuals (la taxa de risc a la pobresa de les dones amb més de 65 anys és de 27,9%, mentre que la dels homes és del 22%).

Reprenent la dada de que a Catalunya cada pensionista de mitjana deixarà de percebre 239 euros a partir de l'any 2011, i considerant que les persones que la seva principal font d'ingressos procedeixen d'una pensió dediquen el 16,6% dels seus ingressos els dediquen a l'alimentació, podrien dir amb **aquesta congelació representa el mateix que la despesa que una persona pensionista dedica en alimentació per a 47 dies de l'any**, o sigui, més d'un mes i mig¹.

És per això que des de la UGT de Catalunya denunciem que aquesta mesura de congelar les pensions contributives, **a més d'injusta**, en vista del nivell de quantia de la majoria de les mateixes i de les conseqüències sobre el risc a la pobresa a la qual poden veure's abocades moltes persones pensionistes i les seves famílies, **és antieconòmica**, ja que provocarà la contracció del consum, i per tant de la demanda, donada la pèrdua de la capacitat de compra de milions de persones al nostre país.

Si les pensions no són les culpables del dèficit de l'Estat, per què es fan càrrec elles?

En temps com l'actual, immersos en una severa crisi econòmica que ha destruït més de 400.000 llocs de treball a Catalunya i en que s'ha destinat ajudes milionàries per rescatar als

---

¹ Calculat a partir de l'Enquesta de Pressupostos Familiars per a Catalunya (Font: IDESCAT, 2008) i per a una pensió mitjana a Catalunya de 802,43 euros mensuals (Font: Seguretat Social, maig 2010). El mateix càlcul per a la despesa dedicada a l'habitatge, aigua, electricitat i altres combustibles, representarien 20 dies.

nostres bancs, el sistema de la Seguretat Social és l'únic que està aguantant l'impacte de la crisi.

En els darrers mesos els ingressos de la Seguretat Social han presentat uns decrements importants dels passats **superàvits**, a conseqüència directa que la principal font d'ingressos de la Seguretat Social provenen de les cotitzacions socials. Ara mateix, amb una important caiguda de l'afiliació i amb unes taxes d'atur tant elevades, no podem pretendre que el nostre sistema de Seguretat Social mantinguin el mateix superàvit que presentava en anys anteriors. **Tot i així, en els cinc primers mesos de 2010 els comptes de la Seguretat Social han presentat un saldo positiu de 9.378 milions d'euros, un superàvit que representa el 0,89% del PIB.**

A més, a principis d'any, el **Fons de Reserva es va dotar de 2.000 milions d'euros procedents de l'excedent de l'exercici 2008, arribant el Fons de Reserva a 62.000 milions d'euros.**

No podem negar que la Seguretat Social esdevingui un apetitós pastís sobre els que molts volen ficar mà. De fet, part dels recursos de la Seguretat Social ha finançat, i continua fent, despeses que correspon a l'Estat.

Al 2009 la Seguretat Social tenia pressupostat 3.100 MEUR en conceptes de bonificacions i reduccions en les cotitzacions socials dels empresaris, més 2.800 MEUR per a bonificacions de foment ocupació per a desocupats, al que hauríem de sumar uns 4.000 MEUR que aportaran les cotitzacions pel finançament dels complements a mínims de les pensions. És a dir, pel 2009 la Seguretat Social hauria suportant un cost que no li pertocava d'uns 10.000 Milions d'euros (el 8% del total dels ingressos de la SEGSOC).

La ironia deshonest a d'aquesta mesura del Govern, és que aquest **per una banda qüestiona la viabilitat financera de la Seguretat Social** a partir de diversos estudis finançats per diverses entitats bancàries (que l'únic que persegueixen és embutxacar-se els diners de la

Seguretat Social), i que **per una altra proposi mesures que debiliten els ingressos de la Seguretat Social i li carreguen costos que no li són propis.**

Aquesta retallada de les pensions és com anar a pispar els diners de les carteres dels nostres avis i àvies per pagar-nos capricis efímers, el que passa és que ja ens hem gastat els diners en aquests capricis abans de mirar si teníem diners a les nostres butxaques.